

Dokument na schôdzu

B8-0288/2018 }
B8-0289/2018 }
B8-0290/2018 }
B8-0291/2018 }
B8-0296/2018 } RC1

13.6.2018

SPOLOČNÝ NÁVRH UZNESENIA

predložený v súlade s článkom 135 ods. 5 a článkom 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,

ktorý nahrádza tieto návrhy uznesenia:

B8-0288/2018 (ECR)

B8-0289/2018 (Verts/ALE)

B8-0290/2018 (S&D)

B8-0291/2018 (PPE)

B8-0296/2018 (ALDE)

o Rusku, najmä o prípade ukrajinského politického väzňa Olega Sencova (2018/2754(RSP))

Cristian Dan Preda, Jaromír Štětina, Elmar Brok, Dariusz Rosati, Pavel Svoboda, Tomáš Zdechovský, Patricija Šulin, Ivan Štefanec, Marijana Petir, Eduard Kukan, Tunne Kelam, Csaba Sógor, Ramona Nicole Mănescu, Romana Tomc, David McAllister, Luděk Niedermayer, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Milan Zver, Adam Szejnfeld, József Nagy, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Brian Hayes, Anna Záborská, Inese Vaidere, Roberta Metsola, Deirdre Clune, Lars Adaktusson, Laima Liucija Andrikenė, Ivana Maletić, Sandra Kalniete, Stanislav Polčák, Jiří Pospíšil, Krzysztof Hetman, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Dubravka Šuica

v mene Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov)

Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post, Tibor Szanyi

v mene Skupiny progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom

RC\1155965SK.docx

PE621.686v01-00 }
PE621.687v01-00 }
PE621.688v01-00 }
PE621.689v01-00 }
PE621.694v01-00 } RC1

parlamente

Charles Tannock, Karol Karski, Jan Zahradil, Roberts Zile, Branislav Škripek, Ruža Tomašić, Monica Macovei, Jana Žitňanská, Zdzisław Krasnodębski

v mene Európskych konzervatívcoŧ a reformistov

Johannes Cornelis van Baalen, Petras Auštrevičius, Marietje Schaake, Beatriz Becerra Basterrechea, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Jasenko Selimovic, Ramon Tremosa i Balcells, Cecilia Wikström

v mene Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu

Rebecca Harms, Heidi Hautala

v mene Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie

Uznesenie Európskeho parlamentu o Rusku, najmä o prípade ukrajinského politického väzňa Olega Sencova (2018/2754(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Rusku, najmä na svoje uznesenia zo 16. marca 2017 o ukrajinských väzňoch v Rusku a situácii na Kryme¹;
 - so zreteľom na vyhlásenie hovorca Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) z 25. mája 2018 o prípadoch viacerých zadržaných osôb na nezákonne anektovanom Kryme alebo v Sevastopole alebo osôb z nich pochádzajúcich,
 - so zreteľom na výmenu názorov v rámci Rady pre zahraničné veci zo 16. apríla 2018 o Rusku;
 - so zreteľom na uznesenie Medzinárodného súdneho dvora z 19. apríla 2017 o žiadosti o uvedenie predbežných opatrení, ktorú predložila Ukrajina v prípade týkajúcom sa uplatňovania Medzinárodného dohovoru o potláčaní financovania terorizmu a Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie (Ukrajina/Ruská federácia),
 - so zreteľom na článok 5 Všeobecnej deklarácie ľudských práv a článok 7 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ktoré oba ustanovujú, že nikto nesmie byť vystavený mučeniu ani krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, a ktorých je Ruská federácia zmluvnou stranou,
 - so zreteľom na Deklaráciu Organizácie Spojených národov o ochrancoch ľudských práv, ktorú Valné zhromaždenie OSN prijalo 9. decembra 1998,
 - so zreteľom na Ženevský dohovor o ochrane civilných osôb počas vojny,
 - so zreteľom na článok 135 ods. 5 a článok 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže ukrajinský filmár Oleg Sencov, ktorý vyjadril nesúhlas s nezákonnou anexiou Krymu Ruskom, bol v máji 2014 zadržaný v súvislosti s údajnými činnosťami vykonávanými na Kryme; keďže s nim zaobchádzali ako s ruským občanom napriek tomu, že mal ukrajinské občianstvo;
- B. keďže v prípade Olega Sencova sa vyskytli podozrenia z mučenia a krutého zaobchádzania, ktoré viedli k nezákonne vynúteným výpovediam, ktoré boli neskôr označené ako právne relevantné;
- C. keďže 25. augusta 2015 bol Oleg Sencov odsúdený súdom, ktorého jurisdikciu EÚ neuznáva kvôli porušeniu medzinárodného práva a základných noriem spravodlivosti;
- D. keďže Oleg Sencov, ktorý si v súčasnosti odpykáva trest v najsevernejšom väzení v Rusku v Labytngani v Jamalskoneneckej oblasti, 14. mája 2018 oznámil, že bude držať hladovku

¹ Prijaté texty, P8_TA(2017)0087.

na neurčitý čas;

- E. keďže počet politických väzňov v Rusku sa v posledných rokoch výrazne zvýšil; keďže centrum pre ľudské práva Memorial, ktoré v roku 2009 získalo Sacharovovu cenu, 29. mája 2018 uverejnilo zoznam s menami 158 politických väzňov;
- F. keďže Ojuba Titijeva, riaditeľa čečenskej kancelárie centra pre ľudské práva Memorial, 9. januára 2018 zatkli a obvinili z prechovávaní drog; keďže Titijev tieto obvinenia odmietol, pričom MVO a ostatní obhajcovia ľudských práv ich označili za vykonštruované;
- G. keďže uväznenie Ojuba Titieva je súčasťou znepokojujúceho trendu zatýkania, útokov, zastrašovania a diskreditácie nezávislých novinárov a obhajcov ľudských práv;
- H. keďže obhajcovia ľudských práv a predstavitelia občianskej spoločnosti, najmä krymskí Tatári, čelia hrozbám, zastrašovaniu a zatýkaniu;
- I. keďže vo viacerých prípadoch bolo zaznamenané používanie mučenia a krutého a ponižujúceho zaobchádzania; keďže tieto obvinenia neboli dodnes primerane preskúmané; keďže mučenie sa použilo na získanie priznaní a podporu falošných dôkazov o vine;
- J. keďže mnohí väzni a zadržované osoby čelia krutým a neľudským podmienkam vo väzniciach, čo ohrozuje ich fyzické aj psychické zdravie; keďže niektorí väzni potrebujú naliehavú lekársku starostlivosť a liečbu;
- K. keďže pôsobnosť reštriktívnych ruských právnych predpisov upravujúcich politické a občianske práva bola rozšírená na dočasne okupovaný Krym, čo malo za následok výrazné obmedzenie slobody zhromažďovania, prejavu, združovania, prístupu k informáciám a náboženstva a vyústilo do zverejnenia dôveryhodných správ o zastrašovaní, nútených zmiznutiach a mučení;
- L. keďže svojvoľné zatýkania, násilné zmiznutia, cenzúra a zákaz pokojného zhromaždenia sa stali súčasťou každodenného života na Kryme; keďže niekoľko krymských Tatárov boli zatknutých, sú vyšetrovaní alebo stíhaní; keďže terčom tohto zaobchádzania sa stali aj krymskí právnici, ktorí zatknutým poskytujú právnu pomoc, obhajcovia ľudských práv, ktorí oznamujú prípady politicky motivovaných nedobrovoľných zmiznutí na Kryme, a novinári, ktorí informujú o situácii krymských Tatárov;
- M. keďže okupačné orgány na Kryme systematicky a vedome potláčajú slobodu prejavu na Kryme, vytlačujú nezávislé médiá a vytvárajú novinárom prekážky pri ich práci; keďže 22. marca 2018 občianskeho novinára a aktivistu Narimana Memedeminova, ktorý je krymský Tatár a ktorý informoval o porušovaní práva zo strany okupačných orgánov, zadržali ruské bezpečnostné sily a zatkli na základe neoprávnených obvinení; keďže 21. mája 2018 ruské bezpečnostné sily po domovej prehliadke na Ruskom okupovanom Kryme zadržali ďalšieho občianskeho novinára Servera Mustafaieva, predovšetkým z náboženských dôvodov;
- N. keďže Rusko prehráva podstatnú časť prípadov pred Európskym súdom pre ľudské práva a nevykonáva jeho rozsudky;

- O. keďže Ruská federácia ako plnoprávny člen Rady Európy, Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) a OSN sa zaviazala dodržiavať zásady demokracie a právneho štátu, základné slobody a ľudské práva; keďže v dôsledku mnohých vážnych porušení zásad právneho štátu a prijatia reštriktívnych zákonov v uplynulých rokoch existujú vážne obavy o dodržiavanie medzinárodných a vnútroštátnych záväzkov Ruskom; keďže Európska únia opakovane ponúkla Rusku dodatočnú pomoc a odborné skúsenosti pri modernizácii krajiny a dodržiavaní ústavného a právneho poriadku v súlade s normami Rady Európy;
- P. keďže ruský zákon o „zahraničných agentoch“ ukladá mimovládny organizáciám, ktoré sú financované zo zahraničia a „politicky sa angažujú“, aby požiadali o zápis do osobitného štátneho zoznamu zahraničných agentov, čo znamená, že následne podliehajú dodatočnej podrobnej vládnej kontrole, a vyžaduje od nich, aby všetky ich publikácie, tlačové správy a reportáže obsahovali zmienku o tom, že ich pripravil zahraničný agent;
- Q. keďže v reakcii na nezákonnú anexiu Krymu a hybridnú vojnu, ktorú Rusko vedie proti Ukrajine, EÚ postupne prijala súbory reštriktívnych opatrení proti Rusku;
1. žiada, aby ruské orgány okamžite a bezpodmienečne prepustili Olega Sencova a všetkých ostatných nezákonne zadržovaných ukrajinských občanov v Rusku a na Kryme; pripomína, že v súčasnosti sa v Rusku a na okupovanom Kryme nachádza celkovo viac ako 70¹ ukrajinských politických väzňov;
 2. požaduje okamžité a bezpodmienečné prepustenie Ojuba Titieva, riaditeľa kancelárie centra pre ľudské práva Memorial v Čečenskej republike a všetkých ostatných politických väzňov v Ruskej federácii;
 3. vyzýva ruské orgány, aby prestali so zastráňovaním a obťažovaním centra pre ľudské práva Memorial, jeho zamestnancov a ďalších obhajcov ľudských práv a umožnili im pracovať v oblasti ochrany ľudských práv;
 4. zdôrazňuje, že zaobchádzanie so všetkými väzňami musí spĺňať medzinárodné normy a že všetky zadržované osoby by mali mať prístup k právnomu zástupcovi, svojim rodinám, svojim diplomatickým zástupcom a lekárskej starostlivosti; zdôrazňuje, že ruské orgány a justiční zamestnanci nesú plnú zodpovednosť za bezpečnosť a dobré životné podmienky zadržaných osôb, najmä na Kryme, a to v súlade so štvrtým Ženevským dohovorom;

¹ Na zozname sú okrem iných: Teimur Abdullaiev, Uzeir Abdullaiev, Taliat Abdurakhmanov, Rustem Abiltarov, Zevri Abseitov, Muslim Aliiev, Refat Alimov, Kiazim Ametov, Ernes Ametov, Ali Asanov, Marlen Asanov, Volodymyr Balukh, Ali Bariev, Enver Bekirov, Memet Belialov, Oleksii Bessarabov, Rustem Vaitov, Resul Velilyaev, Valentyn Vygovskii, Pavlo Hryb, Mykola Dadeu, Konstatin Davydenko, Bekir Dehermendzhi, Mustafa Dehermendzhi, Emil Dzhemadenov, Arsen Dzhepparov, Dmitrii Dolgopolov, Volodymyr Dudka, Andriy Zakhtei, Ruslan Zeitullaiev, Server Zekiriaiev, Timur Ibragimov, Rustem Ismailov, Yevgenii Karakashev, Mykola Karpiuk, Stanislav Klykh, Andriy Kolomiiets, Oleksandr Kolchenko, Oleksandr Kostenko, Emir-Usein Kuku, Hennadii Limeshko, Serhii Litvinov, Enver Mamutov, Nariman Memedeminov, Remzi Memetov, Emil Minasov, Igor Movenko, Seiran Muradosilov, Seiran Mustafaiev, Server Mustafaiev, Yevhen Panov, Nuri Primov, Volodymyr Prisich, Ismail Ramazanov, Fevzi Sagandzhi, Ferat Saifullaiev, Aider Saledinov, Seiran Saliiev, Enver Seitosmanov, Oleg Sentsov, Oleksii Sizonovich, Vadym Siruk, Edem Smailov, Oleksandr Steshenko, Oleksii Stohniy, Renat Suleimanov, Anna Sukhonosova, Roman Sushchenko, Ruslan Ternovsky, Ruslan Ametov, Asan Chapukh, Oleksii Chirmii, Hlib Shablii, Mykola Shiptur, Dmytro Shtyblikov, Oleksandr Shumkov, Viktor Shur.

5. pripomína Rusku dôležitosť plného dodržiavania medzinárodných právnych záväzkov zo strany Ruska, ako člena Rady Európy a Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, a so základnými ľudskými právami a zásadami právneho štátu zakotvenými v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach;
6. zdôrazňuje, že slobodu zhromažďovania v Ruskej federácii zabezpečuje článok 31 ruskej ústavy a Európsky dohovor o ľudských právach, ktorého je Rusko signatárom, a preto sú ruské orgány povinné ju rešpektovať;
7. naliehavo vyzýva ruské orgány na všetkých úrovniach, aby uznali zásadnú úlohu obhajcov ľudských práv ako pilierov demokracie a ochrany právneho štátu a aby verejne odsúdili všetky útoky na obhajcov ľudských práv, najmä v Čečenskej republike;
8. vyjadruje svoju solidaritu s ukrajinským filmárom, politickým aktivistom a politickým väzňom Olegom Sencovom, ktorý začal 14. mája 2018 hladovku za prepustenie nelegálne zadržovaných krajanov, a je znepokojený dosahom hladovky na zdravie Olega Sencova; pripomína, že Oleg Sencov, ktorý bol zatknutý na Kryme krátko po tom, čo Rusko prevzalo kontrolu nad polostrovom pri Čiernom mori v roku 2014, a následne odsúdený na základe výpovede získanej mučením, si v súčasnosti odpykáva dvadsaťročný trest na základe viacerých obvinení z terorizmu v prísne stráženom väzení v Jamalskoneneckej oblasti na ďalekom severe v Rusku;
9. vyjadruje poľutovanie nad prípadom Oleksandra Kolčenka, ktorý bol odsúdený na desať rokov väzenia;
10. konštatuje, že Volodymyr Balukh, ďalší nezákonne zadržovaný ukrajinský občan, drží hladovku od 19. marca;
11. vyzýva príslušné ruské orgány a zdravotnícke služby, aby týmto uväzneným osobám poskytovali riadnu lekársku starostlivosť a rešpektovali lekársku etiku vrátane nenútenia do prijímania potravy alebo akéhokoľvek nevyžiadaného zaobchádzania, ktoré by sa mohlo považovať za mučenie a iné formy zlého zaobchádzania;
12. vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že mnohí ukrajinskí politickí väzni, napríklad Mykola Karpuyuk, Volodymyr, Prysyh, Oleksij Chirniy a Yevhen Panovovi, sú surovo mučení;
13. vyjadruje hlboké znepokojenie nad znepokojujúcim trendom zatýkania, útokov, zavražďovania a diskreditovania, ktoré sú namierené voči nezávislým novinárom a obhajcom ľudských práv v Rusku, a najmä v Čečensku; zdôrazňuje význam občianskej spoločnosti a organizácií, akou je centrum Memorial, a posolstvo, že aktivistom z radov občianskej spoločnosti na celom svete musí byť umožnené slobodne uplatňovať svoje najzákladnejšie práva na slobodu myslenia a prejavu; vyzýva čečenské a ruské orgány, aby dodržiavali vnútroštátne právne predpisy, medzinárodné záväzky a zásadu právneho štátu;
14. je mimoriadne znepokojený atmosférou beztrestnosti, ktorá umožňuje takéto činy, a vyzýva na vypracovanie právnych a ďalších opatrení na ich predchádzanie a

monitorovanie a na účinné stíhanie páchatel'ov takéhoto násilia v spolupráci s občianskou spoločnosťou; zdôrazňuje, že konečnú zodpovednosť za vyšetrenie týchto činov nesie Rusko a jeho vláda, ktorá musí postaviť páchatel'ov pred súd a chrániť všetkých ruských občanov pred nedovoleným obťažovaním;

15. upriamuje pozornosť na skutočnosť, že v máji 2018 ruské orgány na okupovanom Kryme zadržali viacero krymských Tatárov vrátane Severa Mustafayeva, Edema Smailova a rodinných príslušníkov politického väzňa Nuria Primova;
16. odsudzuje porušenia medzinárodného práva Ruskom na okupovanom Kryme vrátane presadzovania ruských právnych predpisov, výraznej militarizácie Krymu, ktorá ohrozuje regionálnu bezpečnosť, a rozsiahle a systematické porušovanie ľudských práv, predovšetkým etnických Ukrajincov a krymských Tatárov;
17. víta prepustenie vedúcich predstaviteľov krymských Tatárov Akhtema Chiygozova a Ilmiho Umerova, ktorí boli ruskými súdmi na dočasne okupovanom ukrajinskom území Krymu v septembri 2017 odsúdení na trest odňatia slobody a ktorým ruské orgány umožnili opustiť polostrov 25. októbra 2017; vyjadruje vďaku všetkým, ktorí sa podieľali na ich prepustení, vrátane ruských organizácií na ochranu ľudských práv, akou je centrum Memorial;
18. pripomína ruským orgánom, že v ich de facto postavení okupačnej mocnosti, ktorá Krym fakticky kontroluje, sú plne zodpovedné za ochranu občanov Krymu pred svojvoľnými súdnymi alebo administratívnymi opatreniami, a že ako okupačná mocnosť sú tiež viazané medzinárodným humanitárnym právom, aby zabezpečili ochranu ľudských práv na polostrove;
19. zdôrazňuje, že ruské súdy, či už vojenské alebo civilné, nemajú právomoc posudzovať skutky spáchané mimo medzinárodne uznaného územia Ruska, a zdôrazňuje, že súdne konania v takýchto prípadoch by sa nemali považovať za legitímne;
20. opätovne zdôrazňuje svoje vážne obavy zo zákona o „zahraničných agentoch“ a spôsobu, akým sa uplatňuje; domnieva sa, že vymedzenie „politckej činnosti“, ktorú vykonávajú mimovládne organizácie prijímajúce zahraničné financovanie, je natoľko široká, že umožňuje kontrolu štátu nad prakticky akoukoľvek organizovanou činnosťou súvisiacou s verejným životom;
21. naliehavo vyzýva Rusko, aby zabezpečilo bezpodmienečný a neobmedzený prístup k medzinárodným pozorovateľom a monitorovacím misiám v oblasti ľudských práv; vyzýva medzinárodné organizácie, ako sú Organizácia Spojených národov, Rada Európy a Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, aby monitorovali situáciu v oblasti ľudských práv na Kryme a prijali primerané opatrenia;
22. vyzýva osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva, aby venoval nepretržitú pozornosť situácii v oblasti ľudských práv na Kryme a v oblastiach na východe Ukrajiny, ktoré nie sú pod vládnu kontrolou;
23. vyzýva Radu a členské štáty EÚ, aby si zachovali pevné a jednotné odhodlanie, pokiaľ ide o schválené sankcie voči Rusku a ich predĺženie, a aby zvažili ciele opatrenia proti

osobám zodpovedným za zadržiavanie a súdne konania vedené voči politickým väzňom;

24. zdôrazňuje, že je dôležité, aby delegácia Európskej únie v Rusku a veľvyslanectvá členských štátov EÚ monitorovali súdne konania s obhajcami ľudských práv;
25. vyzýva predsedov Rady a Komisie, ako aj podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP), aby aj naďalej pozorne sledovali prípady porušovania medzinárodných právnych záväzkov a aby tieto otázky predkladali v rôznych formátoch a na rokovaníach s Ruskom;
26. znovu zdôrazňuje svoju výzvu určenú PK/VP a ESVČ, aby zabezpečili, že prípady všetkých osôb stíhaných z politických dôvodov budú predmetom konzultácií o ľudských právach medzi EÚ a Ruskom, keď budú obnovené, a že zástupcovia Ruska na týchto konzultáciách sa formálne vyzývajú, aby reagovali na každý prípad a informovali Parlament o svojich rokovaníach s ruskými orgánmi;
27. naliehavo vyzýva PK/VP a ESVČ, aby zabezpečili, že Únia bude hľadať každú príležitosť v hraniciach ruského vnútroštátneho práva, aby naďalej spolupracovala s ruskými organizáciami občianskej spoločnosti vrátane tých, ktoré pracujú na podpore hodnôt demokracie, ľudských práv a právneho štátu, a tieto organizácie podporovala;
28. vyzýva EÚ, aby urobila vyhlásenie, v ktorom by odsúdila porušovanie ľudských práv v Rusku, a snahu skryť ich pod rúško majstrovstiev sveta FIFA;
29. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, Rade Európy, Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe a prezidentovi, vláde a parlamentu Ruskej federácie.